

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/277/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7220203039
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7220203039.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a Mgr. Miloša Greguša vo veci starostlivosti súdu o maloletého S. K. Q. nar. X.X.XXXX zasúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov Z. K. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na Q. A. č.XX v J. zastúpenej JUDr. Rastislavom Cestickým advokátom so sídlom na Palackého ul. č. 1 v Košiciach a C. K.-Q. nar. X.X.XXXX bývajúcim na T. I. č. XX v J. v konaní o návrhu otca na úpravu styku s maloletým, o návrhu matky na zrušenie alternatívne zmenu nariadeného neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice II z 29.9.2020 č.k. 14P/49/2020-118 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Ukladá rodičom maloletého Z. K. nar. XX.X.XXXX a C. K. - Q. nar. X.X.XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach po dobu deväť mesiacov.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením návrh matky na zrušenie, alternatívne na zmenu neodkladného opatrenia zamietol.

2. Proti tomuto uzneseniu podala matka mal. dieťaťa odvolanie. Uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP a navrhla, aby súd nariadil neodkladné opatrenie v znení: „I. Otec je oprávnený realizovať styk s maloletým každý párnny štvrtok a sobotu kalendárneho týždňa, vždy čase od 17:00 hod. do 18:00 hod. formou videohovoru s tým, že matka je povinná vytvoriť podmienky pre uvedenú formu styku a maloletého na styk riadne pripraviť. II. Zrušuje sa uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/122/2020-68 zo dňa 18.06.2020“. Uviedla, že podaním z 2.8.2020 sa domáhala zrušenia, resp. zmeny neodkladného opatrenia nariadeného na návrh otca uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8CoP/122/2020 z 18.6.2020, ktorý ako odvolací súd zmenil uznesenie Okresného súdu Košice II, sp. zn. 14P/49/2020 z 9.4.2020 tak, že určil, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. S. každú sobotu v čase o 9:00 hod. do 18:00 hod. a každú stredu od 15:00 hod. do 18:00 hod. a na dôvodoch tam uvedených trvá v plnom rozsahu. Návrh na zrušenie, resp. zmenu neodkladného opatrenia vyvstalo na základe zmeny pomerov, ktoré sa udiali od posledného rozhodnutia súdu, a to najmä vzhľadom na lekársku správu, resp. lekárske správy MUDr. T. W., pedopsychologickej ambulancie Univerzitnej nemocnice L. N.. Z napadnutého uznesenia a jeho odôvodnenia nepochybne vyplýva, že súd prvej inštancie sa s touto lekárskou správou žiadnym spôsobom náležite nevysporiadal, postačila mu len správa kolízneho opatrovníka, voči ktorej sa matka žiadnym spôsobom nemohla vyjadriť s tým, že vzhľadom na priebeh doterajšieho konania sa jednoznačne javí kolízny opatrovník, resp. jej poverený zamestnanec ako kolízny opatrovník, ako jednoznačne zaujatý v merite veci. Na základe uvedeného nemožno konštatovať,

že návrh na vydanie neodkladného opatrenia bol podaný len na základe nespokojnosti matky, pretože podkladom pre jeho vydanie bola vyššie uvedená lekárska správa.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa ust. §363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu prechádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) bez nariadenia podľa § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené ku dňu jeho rozhodnutia zákonné podmienky na zmenu neodkladného opatrenia ani na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného odvolacím súdom, pretože nebola osvedčená naliehavosť potreby dočasnej a neodkladnej úpravy pomerov účastníkov vyžadujúca si okamžitý zásah súdu, keďže práva a oprávnené záujmy účastníkov konania, predovšetkým maloletého dieťaťa, neboli v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie bezprostredne ohrozené. Matka v odvolaní navrhovala nariadiť neodkladné opatrenie, ktoré by znamenalo zmenu nariadeného neodkladného opatrenia odvolacím súdom (č.k. 8CoP/122/2020-68) a zároveň zrušenia tohto neodkladného opatrenia (nariadeného odvolacím súdom) primárne z dôvodu odvolávania sa na lekársku správu MUDr. W., v zmysle ktorej vzhľadom na akútny problém dieťaťa odporúča úpravu styku dieťaťa s otcom (do nápravy stavu) redukovat' styk, určiť styk na prítomnosti indiferentnej osoby, napr. v psychosociálnom centre... Z vyjadrenia otca k lekárskej správe však vyplýva, že s maloletým bol naposledy sám 15.7.2020 a 25.7.2020 bol s maloletým v prítomnosti policajtov a matky a takmer dva týždne nemal kontakt s dieťaťom umožnený. Počas jeho prítomnosti sa maloletý nezajakával, čo potvrdila pri poslednom pohovore aj kolízna opatrovníčka, ktorá s maloletým hovorila osamote. Odvolací súd konštatuje, že obmedzenie styku rodiča s mal. dieťaťom v zmysle ustanovenia § 25 ods. 3 Zákona o rodine prichádza do úvahy vtedy, keď súd zistí, že toto opatrenie je v záujme dieťaťa nevyhnutné, t.j. nielen z hľadiska ohrozenia jeho fyzického či psychického zdravia, ale aj z hľadiska ohrozenia jeho mravného vývoja alebo z hľadiska nevhodného životného príkladu rodiča pre mal. dieťa so zreteľom na spôsob života, ktorý rodič vedie, prípadne z hľadiska iného zásadného negatívneho vplyvu nepriaznivo pôsobiaceho na vývoj mal. dieťaťa. V spise sa však žiaden dôkaz okrem lekárskej správy predloženej matkou (obsahujúcej len údaje uvedené matkou, bez podrobného vyšetrenia dieťaťa) nenachádza, resp. nebol predložený taký dôkaz, ktorý by preukazoval, že styk otca s maloletým by ohrozoval fyzické alebo psychické zdravie maloletého S. a nebolo ani preukázané, že by spôsob života, ktorý otec vedie akýmkoľvek spôsobom negatívne vplýval na maloletého. Podľa názoru odvolacieho súdu je preto žiaduce, aby sa maloletý S. stretával s otcom v stanovenom čase, vnímal ho ako otca a trávil s ním čo najviac času, pretože práve vylúčením otca z výchovy a starostlivosti o syna môže dôjsť k nežiaducim až nenapraviteľným škodám na jeho ďalšom psychickom vývoji.

8. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne návrh matky zamietol, pretože nie sú splnené zákonné podmienky pre vyhovenie návrhu matky, keďže z doposiaľ vykonaného dokazovania nebolo zistené bezprostredné ohrozenie záujmu maloletého dieťaťa a od nariadenia neodkladného opatrenia odvolacím súdom uplynulo krátke časové obdobie, kedy nebola osvedčená kvalifikovaná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu nariadeného neodkladného opatrenia.

9. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchla (bezodkladná) a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritorným rozhodnutím vo veci, pričom nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná a ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie

o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom, prípadne inými účastníkmi konania. Posúdenie, či je v konkrétnom prípade nevyhnutná bezodkladná ingerencia súdu do pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom v konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa súd posudzuje nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z hľadiska záujmov maloletého dieťaťa, ktoré však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich rodičovských práv a povinností.

10. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dopĺňa, že právna úprava rodičovských práv a povinností vyplývajúca jednak zo Zákona o rodine, ako aj Dohovoru o právach dieťaťa je zásadne koncipovaná na rovnoprávnom postavení oboch rodičov (§ 28 ods. 2 Zák. o rodine), čomu korešponduje právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov s vylúčením akýchkoľvek nezákonných zásahov (č. 7, 8 Dohovoru o právach dieťaťa), pričom pre akékoľvek rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa s tým, že nejde o otázku skutkovú, ale o právne posúdenie veci, avšak záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov a len ak to nie je možné, tak v starostlivosti toho z rodičov, ktorý má na to lepšie predpoklady. Obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva a povinnosti, ktoré im vznikli zo zákona narodením dieťaťa, a preto obaja majú aj rovnaké právo podieľať sa na výchove dieťaťa, pokiaľ na ich strane neexistuje okolnosť, ktorá ich zo starostlivosti o dieťa vylučuje v tom smere, že ohrozuje stabilitu výchovného prostredia, prípadne je v priamom rozpore so záujmom dieťaťa. Ani jednému rodičovi nepatrí právo obmedzovať pri starostlivosti o dieťa druhého rodiča. Je predovšetkým na rodičoch, aby maloletému dieťaťu zabezpečili bezkonfliktné a stabilné výchovné prostredie, vytvárali priaznivé podmienky na uskutočnenie kontaktu druhého rodiča s dieťaťom, čo zahŕňa i pozitívne usmerňovanie dieťaťa pri vytváraní jeho citových väzieb s druhým rodičom (§ 24 ods. 4 Zák. o rodine). Dodáva, že v tomto štádiu konania je predčasné polemizovať o tom, v akom rozsahu a frekvencii je vhodné zabezpečovať styk otca s mal. S., prípadne či je v tomto štádiu konania a vzhľadom na vek mal. S. a vhodné upraviť styk prostredníctvom videohovoru a až v prebiehajúcom konaní vo veci samej budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, kedy obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje.

11. Odvolací súd apeluje, že obaja rodičia si musia uvedomiť, že aj keď spolu nežijú, rodičovské práva a povinnosti majú obaja a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa. Je v záujme mal. S. a, aby rodičia spolu rozumne a s rešpektom k sebe i k dieťaťu komunikovali ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností, aby budovali vzájomné pozitívne vzťahy a dôveru. Hlavne vo vzťahu k deťom túto skutočnosť netreba podceňovať, pretože vybudovanie zdravých rodinných vzťahov sa stáva pre deti silným motivačným faktorom pri budovaní ich vlastných vzťahov k iným ľuďom v dospelosti. Dôvera je pocit istoty a bezpečia, pri nej sa komunikuje ľahšie a efektívnejšie, vytráca sa napätie. Ak rodičia doprajú dieťaťu prežívať s nimi efektívny a kvalitný vzťah, dávajú mu zároveň do budúcnosti cenný základ pre vytvorenie cieľavedomej a vnútorne vyrovnanej osobnosti.

12. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, v odôvodnení sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, resp. doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

13. Odvolací súd považuje za potrebné bezodkladne nariadiť rodičom maloletého dieťaťa povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu deväť mesiacov za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi vo vzťahu k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré je poznačené výrazným konfliktom medzi rodičmi manifestovaným aj pred maloletým dieťaťom, ktoré dieťa v dôsledku rozvíjajúcej sa psychiky nie je schopné vo vnútornom prežívaní zvládnuť, v dôsledku čoho mu hrozí emočné preťaženie, ktoré môže mať vážne následky na jeho psychiku, čo rozhodne nie je v záujme maloletého dieťaťa. Nedostatok slušnej komunikácie medzi rodičmi a kooperácie vo vzťahu k zabezpečovaniu starostlivosti o dieťa rezonuje v priebehu celého konania a na tieto skutočnosti poukazoval aj kolízny opatrovník v správe zo 16.9.2020. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že Referát poradensko-psychologických služieb je samostatnou zložkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, zameranou na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu

rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom alebo medzi rodičmi a deťmi, psychologickej pomoci a poradenstvom maloletého dieťaťa vo vzťahu k styku s rodičmi a pod. v prípade, ak rodičia doposiaľ neboli schopní dieťa patrične usmerňovať a vychovávať k správnejmu postojú k druhému rodičovi (zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a so sociálnej kuratele v platnom znení). Prístup rodičov k nariadenému odbornému poradenstvu, ako aj jeho výsledky budú mať význam aj pre rozhodnutie vo veci samej.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).